

30.05.2019

WWF: Κενά και ελλείψεις 10 μήνες μετά το Μάτι

Επικίνδυνα κενά και ελλείψεις στο εθνικό σύστημα δασοπυροπροστασίας, δέκα μήνες μετά την τραγωδία στο Μάτι με 102 νεκρούς και ενόψει καλοκαιριού, καταγγέλλει η ΜΚΟ WWF Ελλάς.

Μεταξύ άλλων, η οργάνωση σημειώνει ότι διαπιστώνεται παντελής απουσία τοπικών σχεδίων πρόληψης των δασικών πυρκαγιών, εξακολουθεί να μη δίνεται καμιά πολιτική και επιχειρησιακή προτεραιότητα στην πρόληψη, ενώ δεν υπάρχει σε εθνικό επίπεδο επανεκτίμηση/ επικαιροποίηση του κινδύνου πυρκαγιάς σε δασικές εκτάσεις.

«Ανεξάρτητα των πολιτικών εξελίξεων που ενδεχομένως θα επηρεάσουν την ψήφιση του, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου για το «Εθνικό Σύστημα Πολιτικής Προστασίας» είναι χαρακτηριστικό της διαχρονικής αντιμετώπισης της πολιτείας απέναντι στο ζήτημα των δασικών πυρκαγιών: Τέθηκε σε διαβούλευση πριν προλάβει να εφαρμοστεί και να αξιολογηθεί ο υφιστάμενος νόμος πολιτικής προστασίας (ν.4249/2014), ενώ δεν δίνει λύσεις στο κομβικό ζήτημα της ανεπαρκούς στελέχωσης των υπηρεσιών πολιτικής προστασίας. Πέραν αυτού, δημιουργεί νέες διαδικασίες και ανάγκες πολύπλοκης προσαρμογής και αυξάνει την γραφειοκρατία αντί να προωθεί απλούστερες διαδικασίες εστιασμένες στην αποτελεσματικότητα» αναφέρεται στην ανακοίνωση.

Αναλυτικά η ανακοίνωση

«10 μήνες μετά την πολύνεκρη τραγωδία της πυρκαγιάς στο Μάτι, κι ένα μήνα μετά την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου, η χώρα μας εξακολουθεί να είναι ανέτοιμη απέναντι στον κίνδυνο των δασικών πυρκαγιών.

Θα περίμενε κανείς ότι η αύξηση και ένταση των φυσικών καταστροφών τα τελευταία χρόνια, οι χιλιάδες καμένες δασικές εκτάσεις (193.816 στρέμματα κατά το 2018) και, το τραγικότερο όλων, η απώλεια 102 πολιτών, που στιγματίσει το περσινό καλοκαίρι, θα σηματοδοτούσαν τη ριζική αλλαγή του συστήματος δασοπροστασίας. Λαμβάνοντας υπόψη την απειλή της κλιματικής αλλαγής, που κάθε χρόνο εντείνεται όλο και περισσότερο, είναι σαφές ότι η άμεση λήψη μέτρων για την αποτελεσματική πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών είναι παραπάνω από επιτακτική.

Αμέσως μετά τη φονική πυρκαγιά στην Ανατολική Αττική πέρυσι τον Ιούλιο, υπήρξαν επίσημες εξαγγελίες από στελέχη της κυβέρνησης και τον ίδιο τον Πρωθυπουργό για διερεύνηση των αιτιών σε βάθος και λήψη μιας σειράς από μέτρα με στόχο να «θωρακιστούν» στο μέλλον η χώρα και οι πολίτες από τις δασικές πυρκαγιές.

Έκτοτε, κάποιες κινήσεις πραγματοποιήθηκαν:

- Η «Επιτροπή για τις προοπτικές διαχείρισης πυρκαγιών υπαίθρου και δασών στην Ελλάδα» (Επιτροπή Goldammer) που συστάθηκε με απόφαση του Πρωθυπουργού, δημοσιοποίησε το πόρισμά της τον Ιανουάριο 2019. Ωστόσο, η συνέχεια είναι άγνωστη μιας και μετά το πόρισμα δεν ακολούθησαν συγκεκριμένες δράσεις και λύσεις.

- Εκδόθηκε επιτέλους η ΚΥΑ που προβλεπόταν στο άρθρο 100 του ν. 4249/2014 για τη συνεργασία Δασικής Υπηρεσίας και Πυροσβεστικού Σώματος, κάτι που αποτελούσε τα τελευταία πολλά χρόνια πάγιο αίτημα του WWF Ελλάς.

- Τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση το σχέδιο νόμου για το «Εθνικό Σύστημα Πολιτικής Προστασίας». Το WWF Ελλάς κατέθεσε σχόλια επί του σχεδίου νόμου στις 15 Μαΐου 2019.

Ανεξάρτητα των πολιτικών εξελίξεων που ενδεχομένως θα επηρεάσουν την ψήφιση του, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου για το «Εθνικό Σύστημα Πολιτικής Προστασίας» είναι χαρακτηριστικό της διαχρονικής αντιμετώπισης της πολιτείας απέναντι στο ζήτημα των δασικών πυρκαγιών: Τέθηκε σε διαβούλευση πριν προλάβει να εφαρμοστεί και να αξιολογηθεί ο υφιστάμενος νόμος πολιτικής προστασίας (ν.4249/2014), ενώ δεν δίνει λύσεις στο κομβικό ζήτημα της ανεπαρκούς στελέχωσης των υπηρεσιών πολιτικής προστασίας. Πέραν αυτού, δημιουργεί νέες διαδικασίες και ανάγκες πολύπλοκης προσαρμογής και αυξάνει την γραφειοκρατία αντί να προωθεί απλούστερες διαδικασίες εστιασμένες στην αποτελεσματικότητα.

Ο Δημήτρης Καραβέλλας, Γενικός Διευθυντής του WWF Ελλάς, σχολιάζει: «Για ακόμα μια χρονιά εντοπίζουμε τα ίδια προβλήματα, που δεν αφορούν μόνο το σήμερα αλλά ταλαιπωρούν το σύστημα δασοπροστασίας πάνω από μια δεκαετία. Για να μην είμαστε στο ίδιο έργο θεατές, πρέπει να ληφθούν άμεσα γενναίες πολιτικές αποφάσεις και μέτρα, τα οποία το WWF Ελλάς για μια ακόμα φορά επαναφέρει στον δημόσιο διάλογο. Θα πρέπει επιτέλους να φέρουμε την πρόληψη στο επίκεντρο, αλλάζοντας τη φιλοσοφία του ως τώρα κατασταλτικού μηχανισμού, η χρηματοδότηση οφείλει να είναι πιο στοχευμένη και έγκαιρη, θα πρέπει να εφαρμοστεί η Εθνική Στρατηγική για τα δάση μέσα από τη δασική διαχείριση πολλαπλών σκοπών και να σχεδιαστεί μια ενιαία εθνική εκστρατεία ενημέρωσης των πολιτών. Με άλλα λόγια, να ληφθούν αυτονόητα μέτρα που θα μας «θωρακίσουν» από κάτι που τείνει να μετατραπεί σε σταθερή “καλοκαιρινή μάστιγα», τις δασικές πυρκαγιές»

Για μια ακόμα χρονιά, το WWF Ελλάς επισημαίνει τα πλέον κρίσιμα κενά και τις πιο επικίνδυνες ελλείψεις στο εθνικό σύστημα δασοπροστασίας, που πρέπει να

αντιμετωπιστούν ανεξαρτήτως των πολιτικών εξελίξεων, καθώς το θέμα των δασικών πυρκαγιών αποτελεί εθνικό ζήτημα. Ειδικότερα:

- Εξακολουθεί να μη δίνεται καμιά πολιτική και επιχειρησιακή προτεραιότητα στην πρόληψη, μέσα από την έγκαιρη δασική διαχείριση.
- Διαπιστώνεται παντελής απουσία τοπικών σχεδίων πρόληψης των δασικών πυρκαγιών που να περιλαμβάνουν μέτρα για τη διαχείριση καύσιμης ύλης, προτάσεις για αντιπυρικά έργα και υποδομές, αναγνώριση κινδύνων κτλ.
- Καταγράφεται χρηματοδότηση περίπου 17 εκατ. ευρώ για γενικούς σκοπούς πυροπροστασίας για τους 332 Δήμους της χώρας χωρίς ωστόσο, να υπάρχει επαρκής έλεγχος χρήσης για τον σκοπό που προορίζονται. Αν κάτι μας διδάξαν οι πυρκαγιές του 2018 ήταν ότι φέτος αυτά τα χρήματα θα έπρεπε να δοθούν αποκλειστικά και μόνο για τη σύνταξη σύγχρονων και λειτουργικών σχεδίων πυροπροστασίας σε όλους τους ΟΤΑ.
- Συνεχίζεται η μείωση των πιστώσεων στη Δασική Υπηρεσία για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών (3 εκατ. ευρώ το 2012, 2,5 εκατ. ευρώ το 2013, 1,6 εκατ. ευρώ το 2019), που σήμερα μετά βίας καλύπτουν το 10% των αιτούμενων ετήσιων αναγκών και κατά κανόνα αποδίδονται αργοπορημένα, λίγες μέρες πριν την έναρξη της αντιπυρικής (για φέτος στις 10 Απριλίου 2019).
- Δεν έχει προχωρήσει ακόμα στην πράξη η διαχείριση της καύσιμης ύλης σε δάση και δασικές εκτάσεις με την ολοκλήρωση του Σχεδίου Στρατηγικής Ανάπτυξης της Δασοπονίας 2018-2038 (Εθνική Στρατηγική για τα Δάση).
- Δεν υπάρχει σε εθνικό επίπεδο επανεκτίμηση/ επικαιροποίηση του κινδύνου πυρκαγιάς σε δασικές εκτάσεις, ώστε να υπάρχει κατάλληλος σχεδιασμός δράσεων πρόληψης πυρκαγιών, αλλά και στρατηγική ιεράρχηση των δράσεων και ενεργειών πρόληψης. Οι επικίνδυνες περιοχές της χώρας για την εκδήλωση πυρκαγιών έχουν να επικαιροποιηθούν από το 1984, οπότε και είχαν θεσμοθετηθεί για πρώτη φορά.
- Δεν υπάρχει συστηματική διερεύνηση των αιτιών των πυρκαγιών και ανάλυση των σχετικών δεδομένων και τάσεων σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας ή Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει και η απαραίτητη διαμόρφωση μέτρων για την αντιμετώπιση τους σε τοπικό επίπεδο.
- Δεν έχουμε για ακόμα μια χρονιά την κατάρτιση μιας εθνικής, ενιαίας εκστρατείας για τη διαρκή ενημέρωση του κοινού και συγκεκριμένων ομάδων-στόχων για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους κρατικούς φορείς.
- Τέλος, χαρακτηριστικό παράδειγμα ασυνέχειας και αναποτελεσματικότητας είναι η αδυναμία πλήρους αξιοποίησης του Ευρωπαϊκού Αριθμού Έκτακτης Ανάγκης 112. Παρότι είναι τεχνικά εφικτό, δεν έχει αξιοποιηθεί η δυνατότητα του 112 για την ενημέρωση των κατοίκων και των επισκεπτών μιας περιοχής μέσω της κινητής τηλεφωνίας για επικείμενο κίνδυνο εξαιτίας φυσικών καταστροφών».

Source: <http://www.kathimerini.gr/1026707/gallery/epikairothta/ellada/wwf-kena-kai-elleiyeis-10-mhnes-meta-to-mati>

English translation:

WWF: Vacuums and Deficiencies 10 Months after Mati

Hazardous gaps and deficiencies in the national forest protection system, ten months after the tragedy in Mati with 102 dead and in the run-up to summer, are reported by WWF Hellas.

Among other things, the organization notes that there is a complete lack of local forest fire prevention projects, there is still no political and operational priority on prevention, and there is no national reassessment / update of the fire risk in forest areas.

"Regardless of the political developments that may affect its voting, the proposed draft law on the "National Civil Protection System "is a feature of the state's timeless response to forest fires: It was consulted before it was implemented and evaluated existing civil protection law (v.4249 / 2014) and does not provide solutions to the key issue of insufficient staffing of civil protection services. In addition, it creates new processes and needs for complex adaptation and increases bureaucracy instead of promoting simpler, more efficiency-focused processes, "the report said.

The Announcement in Detail

"10 months after the long fire tragedy at Mati, and one month after the firebreak, our country is still unprepared against the risk of forest fires.

One would expect that the increase and intensity of natural disasters in recent years, the thousands of burned woodland (193,816 acres in 2018) and, the most tragic of all, the loss of 102 citizens, which stung last summer, would mark the radical change forest protection system. Taking into account the threat of climate change, which is increasing every year, it is clear that immediate action to effectively prevent and combat forest fires is more than imperative.

Immediately after the lethal fire in eastern Attica last July, there were official announcements by government officials and the Prime Minister himself to investigate the causes in depth and take a series of measures aimed at "shielding" the country and citizens from forest fires.

Since then, some moves have taken place:

- The Commission on the prospects for rural and forest fires in Greece (the Goldammer Commission), set up by the Prime Minister's decision, made public its findings in January 2019. However, the follow-up is unknown since the follow-up did not follow specific actions and solutions.

- The Joint Ministerial Decision provided for in Article 100 of Law 4249/2014 for the cooperation between the Forest Service and the Fire Brigade was finally issued, which was the last long time request of WWF Hellas.

- The draft law on the "National Civil Protection System" was put into public consultation. WWF Hellas submitted comments on the draft law on 15 May 2019.

Irrespective of the political developments that may affect its voting, the proposed draft law on the "National Civil Protection System" is a feature of the state's state-of-the-art response to the forest fires issue: It was consulted before it was implemented and evaluated by the existing civil protection law (v.4249 / 2014) and does not provide solutions to the crucial

issue of the inadequate staffing of civil protection services. In addition, it creates new processes and needs for complex adaptation and increases bureaucracy instead of promoting simpler, more efficiency-focused processes.

Dimitris Karavellas, General Manager of WWF Hellas, comments: "For another year, we have identified the same problems that are not just about today, but they have been harassing the forest protection system for over a decade. In order not to be in the same work, it is important to take bold political decisions and measures that WWF Hellas once again brings back to public debate. We should at last bring prevention to the forefront by changing the philosophy of the so-called repressive mechanism, funding must be more targeted and timely, the National Forest Strategy implemented through multi-purpose forest management and a planned single national citizenship information campaign. In other words, take self-evident measures that will "shield" us from something that tends to turn into a fixed "summer scourge", forest fires "

For another year, WWF Greece highlights the most critical gaps and the most dangerous shortcomings in the national forest protection system, which must be tackled regardless of political developments, as the issue of forest fires is a national issue. Particularly:

- There is still no policy and operational priority on prevention through timely forest management.
- There is a complete absence of local forest fire prevention plans, including fuel management measures, proposals for firefighting projects and infrastructures, risk identification,
- Approximately € 17 million of funding for general fire protection is reported for the 332 Municipalities of the country, however, there is no adequate control of the use for the intended purpose. If the fires of 2018 were taught us, it was that this year's money should be spent solely on drafting modern and operational fire protection plans for all local authorities.
- Continue to reduce the appropriations for the forest fire prevention agency (EUR 3 million in 2012, EUR 2,5 million in 2013, EUR 1,6 million in 2019), which today barely cover 10% of the requested annual needs and are generally attributed late, a few days before the fireworks start (this year on 10 April 2019).
- The management of fuel in forests and woodlands has not yet taken place, with the completion of the Forest Strategy 2018-2038 (National Forest Strategy).
- There is no re-assessment / updating of forest fire risk at national level, so that there is a proper planning of fire prevention actions, but also a strategic hierarchy of prevention actions and actions. Hazardous areas of the country for the outbreak of fires have been updated since 1984, when they were institutionalized for the first time.
- There is no systematic investigation of the causes of fires and analysis of relevant data and trends at the level of Regional Unity or Fire Brigade, with the result that there is no need to formulate measures to deal with them locally.
- We do not have yet another year to develop a national, uniform campaign to keep the public and specific forest fire prevention teams in constant contact with all relevant state bodies.

- Finally, a notable example of discontinuity and inefficiency is the impossibility of fully exploiting the European Emergency Number 112. Although technically feasible, 112 has not been used to inform residents and visitors of an area via mobile telephony of imminent danger due to natural disasters'.

Source: <http://www.kathimerini.gr/1026707/gallery/epikairothta/ellada/wwf-kena-kai-elleiyeis-10-mhnes-meta-to-mati>